

KUNSZENTMÁRTONI UJSÁG

TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: a Képes Világlap-pal együtt
Egész évre 8 kor., félévre 4 kor., negyedévre 2 kor.
Megjelenik minden vasárnap. Hirdetéseket felvesz
a kiadóhivatal.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
DR. KOVÁCS JOZSEF
UGYVED

SZERKESZTŐSÉG: Kossuth Lajos-utca 1193. szám
Dr. Kovács József ügyvédi irodájában.

KIADÓHIVATAL: Wolf Dezső könyvnyomdája

Június 8.

47 évvel ezelőtt örömmámorban uszótt Magyarország. A szép júniusi nap történeti nappá alakult át s az eddig elnyomott, bánatában sanyalódó magyar nép nagyot, mélyet lélegzett a szabadság levegőjéből s új korszak, új idő vette kezdetét. Az érzések napja volt 1867. június 8-ika, legyen a gondolatoké 1914. június 8. Könnyű ezt most megtenni, mert a két dátum közti távolság részrehajlatlanná, tárgyilagossá tehet bennünket s az események megítélésére is hivatottaknak érezhetjük magunkat.

Ha tisztán történelmi szempontból nézzük a dolgot s azt a régi elvet vesszük figyelembe, hogy emelkedésre hanyatlás, visszaesésre nagyobb felbuzdulás következik: úgy ilyen elméleti alapon is megérthetjük az események alakulását. Az, hogy 48-ra 67-nek kellett következni, könnyen érthető, de sokkal nehezebben érthető az, hogy miért kellett következnie?

Mindaz, ami hirtelen, idő előtt jelenik meg, nyomot hagy maga után. Kutatjuk, keressük mindenben a fokozatos fejlődés elvét s ahol ezt nem találjuk fel, ott alkotó munkát nem végezhetünk. Ha a világtörténelemnek bármely zajosabb jelenetét vizsgáljuk is, mindenütt azt látjuk, hogy az eszmék idő előtti megjelenése csak hanyatlást idéz elő s vissza kell térnünk egy közből álló fokra, amelyet az előrehaladásban átakartunk ugrani. Az 1848-i nagy idők magasztos eszmékkal voltak telítve, oly eszmékkal, amik egy nemzet boldogulásához, fejlődéséhez tényleg szükségesek. De egy hibájuk mégis volt, hogy a fejlődésben nem tartották be a fokként való haladást, megjelenésük így szólván minden átmenet nélkül történt s a súlyos következmények ebből a gyors, fokozat nélküli előrehaladásból következtek. Nagyon sajnós tapasztalatok árán kellett erről meggyőződnünk, de mégis meggyőződünk róla. Visszavertünk arra a fokra, amelyet átakartunk ugrani, idomultunk a fejlődés elvéhez s csak így sikerült megcsinálnunk 1867. június 8-át. De hát mi is ez a dátum? Nem egyéb, mint 1848. tartalmas részének megvalósulása, vagyis egy olyan, a kornak megfelelő új alap elfogadása, amelyen igazi fejlődés, igazi haladás történhet. Nem kell tehát attól

tartanunk, hogy a 48. a 67. által megsemmisült, mert hisz éppen az által valósulhatott meg, amit a koronázás ténye meg is pecsételt.

Maga ez a körülmény úgy tűnt fel, mint egy ezután következő óriási fejlődés alapja. Igaz ugyan, hogy a 67. által is szentesített 48-as eszméknek egy része egész teljedelmében még nem valósulhatott meg, de ennek mélyreható okai vannak. S úgy hiszem, hogy ezek az okok a mai parlamentáris rendszerben s a kapitalista társadalomban keresendők. Világos előttünk, hogy a parlamenti pártok nagyon különböző felfogásból indulnak ki s az eltolódások épen innen származnak. Van azonban egy közös vonásuk, mert valamennyi meglévő párt általános érvényű elveket igyekszik hirdetni s ezeket rend szerint és leginkább tekintélyvel s csak másodsorban igyekszik jogikai levezéssel bizonyítani. Ebből egyenesen következik a pártok uralomra törése, a mi a közakarát megnyilvánulására több vagy kevesebb jót hoz. Az erő és figyelem ilyformán szétforgácsolódik s nem láthatjuk oly tisztán azt az ideált, aminek elérése, megvalósítása főcélunk lenne. De viszont ez ismét olyan körülmény, ami minden államban feltalálható s ha jóakarattal kezeljük a dolgot, talán eredményeiből még hasznót is láthatunk, mert mellékvágányokra jutva, jobban s minden oldalról remélhetjük az eszmét, annak megvalósítására a leghelyesebb módot választjuk.

Mindenkor örömmel ünnepeljük június 8-ának emlékét, mert közelebb hozott bennünket a való élethez s kiemelt a jelszavak s elérhetetlen ábrándok légköréből. Nagy ünnep, a kölcsönös megértés ünnepe ez. Egy nemzet és uralkodója között állott helyre az azóta is békés egyetértés a kölcsönös megértés alapján s ez emel fel bennünket s ez varázsolja ünneppé június 8-át.

Rácz István

Papi-gyűlés.

A kunszentmártoni esperesi kerület papsága folyó hó 4-én, csütörtökön tartotta városunkban ez évi tavaszi gyűlését. A gyűlést d. e. féltíz órakor szent-mise előzte meg, melyet a megholt paptársakért Kocsis Sándor helybeli káplán mutatott be. Mindenhatónak a kerületi papság jelenlétében. Szent-mise után a papság a plebániára vonult, hogy ott

tanácskozását megtarthassa. A gyűlésen megjelentek: Hámán András apát, hevesi főesperes, t. kanonok maklári plebános, továbbá Fröhner Lajos t. kanonok, kerületi esperes, dévaványai plebános; Kucera Ferenc dr. helyettes esperes törökszentmiklósi plebános; Timon Zsigmond az egri esperesi kerület kiérdemült esperese, helybeli plebános; Fincicky Béla tiszapüspöki, Hegyessy Béla kenderesi, Hegyfok Kabos turkevei, Korenkó Bertalan szajoli és Sándor Imre kisújszállási lelkészek. Szabó János fegyverneki lelkész-helyettes, Bene Mihály mesterszállási helyi káplán; Rákóczi István és Szabó Sándor törökszentmiklósi, Csetkovics Miklós és Kocsis Sándor kunszentmártoni káplánok s végül mint vendég Nogáll László tiszaföldvári plebános. Távolmaradásukat kimentették: Ohács Titusz fegyverneki lelkész hajlott korára való tekintettel, Végh Ferenc törökszentmiklósi és Kövér József dévaványai káplán pedig hivatalos elfoglaltságuk miatt nem vehettek részt a tanácskozáson. Elnöklő esperes Fröhner Lajos üdvözlö a megjelent Hámán András főesperest, ki mint egy igazi izraelita, mint egy új Náthánael egyenes szívével, széles látókörével nagy műveltségével mindig a mások hasznát keresi, de sohasem a maga dicsőségét, az egyházmegye szívéből jött el Kunszentmártonba, a corpus separatumba, hogy közvetlen tanui legyünk annak a csodának, mi vele történt: méltósága nem zárta el szíve ajtaját legkisebb paptársa előtt sem. A kerületi papság kevés, de szívből fakadó szóval üdvözlö a Jézus szíve szerinti papot. Majd bemutatja elnöklő esperes a kerületi papságnak Timon Zsigmondot az új kerületi papot, ki rátermeltségével, finom modorával pótolni fogja azt a veszteséget, amely Kunszentmárton városát s a kerületet a törhetlen becsületességű, méltatlan bánásmódok közepette el nem csüggedő id. Dósa József halálával érte. Ajánlja Timont a paptársak szeretetébe. Timon Zsigmond elmondja, hogy ő szeretettel jött a magyar Athén, Eger mellől s boldognak fogja magát tartani, ha személye a paptársak szívében is az igazi szeretet tüzeit fogja felgyulasztani. A ma divatozó frázisoknak nem embere, hisz egykori főnökétől, a jelenlevő főesperestől azt tanulta, hogy a szeretetnek vagy erőben — tettekben, vagy erőtlenségben — könnyekben kell kifejeződnie. A kerületi papság élénk éljenzéssel adott kifejezést érzelmeinek Timon esperes beszéde fölött.

Ezután következett a múlt ősszel Kenderesen megtartott papi-gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése. Áttértek erre a múlt gyűlés óta megjelent egyházi jellegű miniszteri és érseki intézkedések megbeszé-

lésére, mely rendeletek egy példányát a kerületi papok nevék aláírásával látták el. Majd az egyházmegyei főhatóság által kitűzött hit-tudományi tételt vitatták meg, melynek eredményét jegyzőkönyvbe vették az egyházmegyei főhatósághoz leendő felterjesztés céljából. Megbeszéltek ezután több kisebb-nagyobb fontosságú egyházi és iskola-ügyet, meghallgatták s megvitatták több kerületi pap hit és erkölcsi dolgokba vágó észrevételét. Jelentést tett elnöklő esperes arról, hogy a kerület jelenlegi jegyzőjét, Kucsera Ferenc drt érsek ur Ö nagyméltósága mult év végén, az esperes betegségére való tekintetből, h. esperessé s a kunszentmártoni esperesi kerület rendes tanfelügyelőjévé kinevezte, következőképpen jegyzői tisztét tovább nem viselheti; felszólítja tehát a kerület papságát, hogy az így megüresedett állásra új jegyzőt válasszon. A kerületi papság egyhangulag Hegyessy Béla dr., kenderesi lelkészt választotta meg, ki a kerület bizalmát megköszönve, foglalta el új állását. Megállapodásra jutott a kerület, hogy a legközelebbi gyűlés a jövő év tavaszán *Szajolban* lesz. Gyűlés végén befizették a kerületi papok nyugdíjhátralékait s különböző jótékonycélokra szánt adományait. Végül térden állva hálát adott a kerületi papság a Szentlélek Ur Istennek a vett jókért, mire Fröhner esperes a gyűlést bezárta.

* * *

A papgyűlés után délben 1 órakor Timon Zsigmond esperes-plebános vendégei tiszteletére 24 terítékű ebédet adott. Az ebéd a kerületi papságon kívül dr. Nagy Ottó főszolgabíró, Kauten Miklós, dr. Pokomány Dezső járásbírók, Fazekas András főjegyző és az ügyvédi karból dr. Barna Domokos és dr. Kovács József vettek részt. A virágokkal feldíszített ebédlőben a főhelyet Hámán András kerületünk főesperese foglalta el, aki plebánosunkat, Timon Zsigmondot esperes-plebánosi állásába beiktatta. A második fogás után kerületünk érdemes esperese: dr. Fröhner Lajos köszöntötte a házigazdát, Timon Zsimond esperes-plebánost lelkes szavakban, kit Kunszentmárton népének szeretete hozta el Eger mellől a kunoknak áldott földjére. Kérte a plebánost, hogy a nép igaz szeretetét becsülje meg, mert ilyen kincset csak az nyerhet, akit a nép minden rétege teljes odaadással tisztel és becsül. Látja azt, hogy Timon plebánost szeretik, tisztelik és becsülik, mert bevonulásakor olyan fogadtatásban volt része, amelyben még egy elődje sem részesült. Timon esperes meghatva köszönte meg Fröhner zavait és a kerület főesperesére, Hámán Andrásra üritette poharát. Hámán András főesperes emelkedett ezután szólásra és az ő szokott ékes szólásával köszöntötte Timon plebánost és Kunszentmárton népét.

A kitűnő ebéd a legjobb hangulatban délután 5 órakor ért véget.

A kerületi papság részint a délutáni, részint pedig az esti vonattal utazott el Kunszentmártonból.

— **Időjárás.** Herschel szerint: a hónap eleje változó; 8—15-ig szeles, nedves, 15—23-ig változó, a hónap végén szép idő.

A nap e hónap 20-ig 18 perccel gyarapodik, azután 3 perccel fogy. Hossza a hónap első napján 15 óra 39 perc, az utolsó pedig 14 óra 5 perc.

Ujhold 23-án d. u. 4 ó. 23 perckor.

HIREK

Kunszentmárton, 1914. június 7

Dr. SVÁBY LAJOS

1855—1914.

Hullnak, hullnak, egyre hullnak, színe java a magyarnak. Községünknek egyik leg-tiszteltebb, legkiválóbb alakja dőlt ki az élők sorából, aránylag fiatalon, életének delén. Összeszorul a szívünk, mikor a természetnek ezt a mostohaságát, ezt a szivetelenségét szemléljük, mikor látjuk, hogy egy életerős, egy munkában megedzett ember mint pusztul el lassu, titkos kór alatt. Dr. Sváby Lajosban gyászolnunk kell az embert, gyászolnunk kell a község polgárát s a köztisztviselőt.

Mint embert azzal a jelzővel jelölhetjük, hogy talpig férfi volt. Szelid, jólelkű ember, aki a világot nem okozna senkinek kellemetlenséget, de ezen tulajdonságaival párosult nála az erélyesség és a részrehajlatlan igazságosság s ezek voltak azok a tényezők, amelyek Sváby Lajost oly magasan felemelték a többiek sorából. Nem haragudott senkire s önmagáról jogosan elmondhatta, hogy nincs ellensége. A csendes munkálkodás embere volt; lelkét ez edzette meg annyira, hogy a napi kicsinyeskedésekkel nem törődve, hiven szolgálta élete célját.

Élénk részt vett a községi ügyek intézésében is. Mint nagy elfoglaltságu férfi, mindig tudott magának időt szorítani arra, hogy községével szemben lerója kötelezettségeit. Mint községi képviselő s vármegye-bizottsági tag, minden ténykedését oda irányította, hogy a köznek szolgáljon, hogy annak minél több hasznot tegyen. Politikai hitvallásából következett a nép érdekében való munkálkodás s céljait mindenkor a legnagyobb következetességgel igyekezett végrehajtani. Nem akart feltűnni, de képességei által mégis feltűnt, nem vágyakozott a társadalmi életben vezető állások után, mégis vezető lett, nem futott babérok után, nem is számított elismerésre, mégis megkapta ezeket. Az, hogy hosszú ideig a kaszinó elnöke volt, azt bizonyítja, hogy köztisztletnek örvendett, hogy egyesítette magában mindazokat a képességeket és tulajdonságokat, amelyek egy ilyen vezető állás viseléséhez megkívántatnak.

Mint ügyvéd is mintaképe volt a becsületes embereknek. Pedig igazán ez a pálya az, ahol legnehezebb elismerést és szeretetet szerezni, ez a pálya az, ahol legtöbb kellemetlenséggel van dolga az embernek, mégis azt látjuk, hogy Sváby Lajos, mint ügyvéd is megszerezte a legteljesebb elismerést és szeretetet. Felel nagyon becsülték, mert ügyüket a legnagyobb lelkiismeretességgel kezelte s mindenben támogató barátjuk volt.

Fáj a szívünk, amikor azt látjuk, hogy egy ilyen ember, mint Sváby Lajos, élete delén, ugyszólván minden átmenet nélkül eltávozik közülünk. A súlyos végzet, amely pallosként nehezedik reánk, mindenkor az elmulásnak ilyen szomorú példával akar figyelmeztetni bennünket arra, hogy mindnyájunk közös sorsa, mert porból lettünk s azzá is kell lennünk. De ez talán még némiképpen vigasztalhat bennünket, mert a közös sors, a közös együttérzés tudata vigasztalólag és felemelőleg hat reánk.

Dr. Sváby Lajos temetése folyó hó 3-án délután 4 órakor ment végbe. A részvét

igazán impozáns módon nyilatkozott meg. Ott volt nemesupán Kunszentmártonnak minden számottevő polgára, hanem a megye majdnem mindegyik nevesebb embere, hogy utolsó útjára kikísérjék Sváby Lajost. A temetési szertartást Timon Zsigmond esperes-plebános végezte nagy segédlettel. A család a következő gyászjelentést adta ki:

„Özv. dr. Sváby Lajosné Nagy Emilia mély bánattól megtört szívvel tudatja, hogy szeretett férje, a legjobb apa, vő, após, testvér és rokon: tótfalvi és sváboci dr. Sváby Lajos ügyvéd, vármegyei tb. főügyész, vármegyebizottsági tag, községi képviselő stb. életének 59-ik, boldog házasságának 27-ik évében, 1914. június 1-én d. u. 3 órakor rövid szenvedés után elhunyt. Drága hamvait folyó hó 3-án d. u. 4 órakor helyezték örök nyugalomra a felső-temetőben levő családi sírboltba. Az engesztelő szentmise-áldozat a megboldogult lelki üdvéért június 4-én reggeli 7 órakor fog a kunszentmártoni róm. kath. templomban az Egek Urának bemutatni. Nyugodjék békességben!” — Kri. —

— **Vasut-gyűlés.** A pusztatényő—kunszentmártoni h. é. vasut r. t. folyó hó 5-én, pénteken d. e. 10 órakor tartotta rendes évi közgyűlést Szolnokon, az állomási épületben. A közgyűlés a zárszámadást elfogadta és az igazgatóságnak, valamint a felügyelő-bizottságnak a felmentvényt megadta. *A közgyűlés a kunszentmárton—tiszaugi vasut építési költségeire 20,000 koronát szavazott meg.* Örömmel vesszük vasutunk hozzájárulását a tiszazugi vasuthoz bármilyen csekély összeg is az, mert ebből látjuk, hogy a pusztatényő—kunszentmártoni vasut érdekeltsege is szükségesnek tartja a tiszazugi vasutat. Így most már nincs akadálya annak, hogy a tiszazugi vasut építését megkezdjék, mert az érdekeltség a kunszentmárton—tiszaugi vasut építési költségét megszavazta. A pusztatényő—kunszentmártoni vasut részvények szelvényei már most beválthatók a szolnoki Mezőgazdasági Takarékpénztárnál.

— **Uj orvos.** Dr. Gulyás János egyetemes orvostudor folyó hó 6-án kezdte meg működését Kunszentmártonban. Lakása özv. Devánszky Józsefné Kossuth-utcai házában van, dr. Kovács József ügyvéd szomszédságában. Örömmel üdvözljük dr. Gulyást új állomásán s kívánjuk, hogy a közegészségügynek minél több és hasznos szolgálatot tehessen.

— **Az Öcsödi Dalárdáról** lapunk m. hó 17-iki számában téves s egyáltalán nem dalárdistáinktól nyert információ alapján azt közöltük, hogy az öcsödi Dalárda, nem tudni mi okból, nem nagyon szívesen vette tudomásul a kunszentmártoni Dalárda május 14-ikére tervbe vett vendégzereplését. Miután azóta arról győződünk meg, hogy az öcsödiek igen szívesen veszik dalárdistáink közreműködését, illetve ottani vendégzereplését, de sőt az intelligencia mindent elkövet sikerük érdekében, örömmel igazítjuk ki akkori sorainkat, hogy a daltestvéri együttesen esett csorbát egyszerűsmindenkorra kiköszöröljük.

— **Automobil turaut.** Május 31-én vasárnap délelőtt már 10 óra előtt nagy tömeg lepte el a Kossuth Lajos és a Mátyás-király-utcaikat. Verőfényes szép időben lesték várták a kárpáti turaut résztvevőinek Kunszentmártonba való megérkezését. A turaut utvonala csendőrökkel és rendőrökkel teljesen el volt zárva úgy, hogy akadálytalanul roboghattak végig a versenyzők. Elismeréssel kell adoznunk Fazekas András főjegyzőnek, aki a legnagyobb körültekintéssel személyesen intézkedett a rend fenntartása körül. Az első automobilista gróf Zichy Béla volt, aki az egész verseny alatt vezette a turautat. Összesen 34 automobil száguldott át községünkön. Szentesen volt pihenési idejük, ahol ebédelték is. A verseny első nyertese

Kolowart Sándor gróf lett, aki a Királyi Magyar Automobil Club tiszteletdíját nyerte el. Csongrád vármegye is tüzött ki tiszteletdíjat, melyet Vértes Vilmos István 21 számú automobilja nyerte.

— **Zászlószentelés.** A mai napon, a 1/2 10 órai nagymisén, szentelik fel az ács és kőmivesek, kovács és bognárok, szücsök és szabók szakcsoport zászlóját. Az ács és kőmivesek zászlóanyja: id. Jordán Imréné, Németh Erzsébet, a kovács-bognároké: Pásztor Mihályné Szarvák Julianna, a szücsöké: Takács Istvánné Barna Mária, a szabóké: S. Kovács Lajosné Kádár Borbála lesz. A zászlószentelés után bankett lesz minden szakcsoport elnökének házában.

— **A kunszentmártoni állami elemi népiskola növendékei** a mai napon a Körös-szálló nagytermében a Tanítók Otthona javára jótékony célú előadást rendeznek. Műsor: I. «Dalra fel.» Éneklí a gyermekkar. II. «Körona és király.» Irta: Binke B. Szavalja: Mezey Marcika VI. o. t. III. A két befőttes üveg. Vigjáték egy felvonásban. Irta: Murai K. Személyek: Balog Jánosné: Biró Mária VI. v. o. t.; Klárka, Jóska gyermekei: Krebs Etelka IV. v. o. t. és Bozóky Tituska IV. v. o. t.; Irénke, Mariska, Rózsika Klárka barátai: Cseuz Emilia III. o. t.; Bubla Margit IV. l. o. t. és Benke Ilona IV. l. o. t.; Gyöngyike: Kovács Rózsika V. l. o. t.; Julis, szobaleány: Gyenes Etelka V. l. o. t.; Történik egy vidéki városban. (Nappali szoba.) IV. «Tréfás négyes.» Éneklí a gyermekkar. V. Monológ: «A lift.» Előadja: Bózsó Ilonka VI. v. o. t. VI. A szökevény. Színjáték gyermekek számára, három felvonásban. Személyek: Dr. Kármánné: Gulyás Ilonka VI. o. t.; Pista, Böske gyermekei: Szabó Józsika IV. o. t. és Pótor Aranka IV. o. t.; Csóré, cigányprimás: Órsi Pál IV. v. o. t.; Dorka, a felesége: Kereszturi Zsófia IV. l. o. t.; Panna, a leánya: Szilágyi Sárka IV. o. t.; Durbints, hegedűs: Szőlősi Balázs V. f. o. t. VII. «Induló» Éneklí a gyermekkar. Helyárak: Első hely 80 fillér, II. hely 60 fillér, állóhely 40 fillér, gyermekjegy 20 fillér. Kezdeté délután 5 órakor.

— **Nyilatkozat.** A K. U. előző számában «Főjegyző választás Csépan» című közleménynek, kétségkívül téves információ alapján, adataira meg kell jegyeznem, hogy a választás a törvényes formák szigorú betartása mellett folyt le s a szavazás elrendelésekor jelen volt 29 képviselő közül (10 eltávozott) huszan szavaztak Kovács Jánosra, közmegegyezésre a község abszolút többségének.

Csépa 1914. június hó 3-án.

Csatár Andor.

— **A főzőtanfolyom vizsgálja.** A Szabó Józsefné gazd. szaktanítórő által vezetett 6 hetes főzőtanfolyam ma fejeződött be nyilvános vizsgálással. Hogy a növendékek milyen eredménnyel végezték be a tanfolyamot, azt tudjuk a tapasztalatakból is s mindezt csak gratulálhatunk a tanfolyam vezetőjének: Szabó Józsefnének. A vizsga után vizsgálóbéd lesz, amelyet a növendékek készítenek s így a vizsga résztvevői személyesen is meggyőződhetnek az elért eredményről.

— **Cseresznye jünialis.** A kunszentmártoni Iparos Ifjak június 14-én, az Erzsébetligetben népmulatságokkal egybekötött jünialist rendeznek. A jünialis d. u. 3, a táncmulatság este 8 órakor kezdődik.

— **Alakuló gyűlés.** A Kunszentmártoni Dalárda f. hó 4-én tartotta újból alakuló gyűlését, amelyen egyhangulag lettek a tisztikarba beválasztva: díszelnök Timon Zsigmond esperes-plebános, elnök Fazekas András főző, alelnök dr. Pótor Sándor községi orvos, karnagy Ország Pál áll. elemi iskolai okleveles zene- és énektanító, titkár Kiss S. Jenő m. kir. adóhivatali tiszt, pénztárnok Cseuz Mátyás áll. iskolai tanító.

— **Eljegyzés.** Tekulics Ilonkát Tiszainokáról eljegyezte Fekecs László ó-kécskei földbirtokos.

— **Különös szokás** közlegünkben, hogy a közegészséggel vajmi keveset törődnek. A lakosság vagy nincs felvilágosítva, vagy nem akar felvilágosodni. Csak egy esetet karunk felhozni, azt, hogy az utcák seprése milyen rendetlenül történik. A lakosok éppen azt az időt választják ki a porolásra, amikor legtöbben járnak az utcán, amikor a hivatalnok emberek is kijönnek egy kissé sétálni. De még nem lenne ez olyan baj, ha seprés előtt öntöznének. Felkérjük a lakosságot a köz érdekében, hogy az utcák seprését oly időben végezzék, amikor ezzel nem okoznak sokaknak kellemetlenséget, seprés előtt pedig jól öntözzék meg az utakat, mert így a nagy porcsinálást is sikerül elkerülni.

— **A Jásznagykunszolnok vármegyei tanító-testület** évi rendes közgyűlését 1914 június 6-án tartotta a „Körös Szálló” nagytermében. Jelen volt a vármegye tanítószága képviselőjében vagy 200 tanító.

Brózik Lajos szolnoki iskolafelügyelő, az egyesület elnöke lendületes beszédben üdvözölte a megjelenteket. Három főmomentumra hívta fel a tanítószágot, hogy azok eléréseért kövessen el mindent. Ezek: a fizetés rendezése, a nyugdíj teljes revíziója és a szolgálati pragmatika. Sérémesek a törvény intézkedései, ezeket reparálni kell. Nem szabad az erőket szétforgácsolni, ide kell hozni a felekezeti és más tanítótestületeket, hogy velők egyetemben annál eredményesebben történhessék a működés. Erre vonatkozólag határozati javaslatot terjeszt be, amelyet a közgyűlés egyhangulag elfogadott.

Ezek után üdvözölte a kir. tanfelügyelőt, felolvassa a beérkezett írásbeli üdvözlőket. A napirend első pontja Körössy György szolnoki tanító emlékbeszéde volt Polónyi Mátyás felett, aki 16 évig volt a vármegyei tanítótestület elnöke. Lendületes beszédben méltatta az elhunyt érdemeit, kiemelte langoló hazaszeretét, az ő érdeme a szolnoki Damjanich-szobor felállítására.

A gyűlést a beszéd igen megindította.

Következett az elnöki és egyéb jelentések. A Tanítók Otthona befejezést még nem nyert. Rédei tanfelügyelő nagyobb összeggel segélyalapot létesített tanítók részére.

A tanító-egyesület több előadást tartott az Amkében, nagy erkölcsi anyagi sikerrel.

És ép úgy sikerrel működtek a járási körök.

Az elnöki jelentést örömmel vették tudomásul. A Tanítók Otthon építését Rhédei kir. tanfelügyelő referálta. Beszédében kiemelte a Tanítók Otthon, az azzal kapcsolatos internátus és Tanszer-Muzeum létesítését. A szükséges 120000 korona részjegyek jegyzésével óhajta beszerezni.

A tanítóegyesület örömmel veszi ezt tudomásul s kívánja egyhangulag a Tanítók Otthon felépítését. A részjegyek 50 K névértékkel fognak kibocsátatni.

Olvasókönyvek összehasonlításáról érdekes előadást tartott Ország Pál kunszentmártoni s Merk Andor tiszakürti tanító.

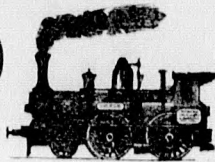
Ezek után közébéd volt a Körös Szállóban, ahol sokáig voltak együtt kedélyes hangulatban az urak és hölgyek.

— **A osecsemő fejlődésében** legveszedelmesebb kor az elválasztás időszaka, mert ha a táplálkozásban ekkor hibát követnek el, bélhurut emésztli a gyermeket. Az orvosvilág manapság a Phosphatine Faliere gyermek tápszerrel ismeri el a legkifünőbb oly gyermek tápanyagnak, amelyről egyetlen szülőnek sem szabad megfeledkezni akkor, amikor a gyermek elválasztását eszközli. Egy nagy doboz, mely elegendő 3 hétre, — 3 korona 80 fillér. Főraktár Zoltán Béla gyógyszerháza Budapest V. Szabadság-ter.

— **Tűz.** Május hó 26-án délután S. Kovács Lukács tanyáján egy kazal szalma és egy kazal széna teljesen leégett. A tűz oka ismeretlen.

MENETREND

Érvényes 1914. május hó 1-től.

Kunszentmártonból Szolnok felé indul:

Reggel	6 óra 21 perckor
Délelőtt	9 óra 16 perckor
Délelőtt	11 óra 58 perckor
Délután	4 óra 24 perckor
Este	7 óra 13 perckor

Kunszentmártonból Szentes — Hódmezővásárhely felé indul:

Reggel	6 óra 45 perckor
Délután	12 óra 07 perckor
Délután	4 óra 15 perckor
Este	7 óra 20 perckor

— **Tüzoltók mulatsága.** F. hó 1-én tartotta meg a helybeli Önk. Tüzoltó Testület kabaré előadással egybekötött táncmulatságát. Ami még ezideig nem történt meg, a nagy közönség ezuttal részvétlenségével honorálta tüzoltóink hasznos és nemes működését. Így az előadás anyagi sikerével tüzoltóink nem dicsekedhetnek. Ami az előadást illeti, méltán elmondhatjuk, hogy rég nem láttunk ilyen jól össze válogatott s kivétel nélkül, minden egyes szereplő által kifogástalanul megjátszott kabaré-előadást. E szép előadásért műkedvelőink a legnagyobb dícséretet érdemlik mindannyian. A nagy közönség mostani részvétlensége, ne okozzon lehangoltságot és csüggedést, majd a jövőben pótolja közönségünk azt amit ezuttal elmulasztott. Felülhívtak: Lebovits Mór 10 K., Szabó József 6 K., Mátray Lajos és Szabó Kálmán 5—5 K., Fazekas András és Cilbauer György 4—4 K., Homola Rezső és Veres János 3—3 K., Cseuz Mátyás, Kirschner György és Molnár Ferenc 2—2 K., Szepesi István 1 K. 60 f., Bozsik János 1 K. 20 f., Nagy Károly, Dósa Ferenc, Gergulics Pál, Szántó István, Nagy István, Molnár János, Szabó Mihályné, Gyalai Simon, Kruszlicz Antal és Kampler Lajos 1—1 K., Kovács Béla 80 f., Vincze Györgyné 20 f. A szíves adakozók fogadják a Parancsnokság hálás köszönetét.

— **Adomány.** A Kunszentmártoni Dalárda néhai megboldogult Privler Antal temetésén testületileg vett részt, hogy őt, — aki hosszú évtizedeken keresztül nemcsak a zenének, de a Dalárdának is lelkes pártfogója és vezetője volt, — kifejezve elismerését iránta, kikísérje örök nyugóhelyére s úgy a gyászháznál, mint a temetőben gyászadalokkal adózzék az ő emlékének. Veres János, mint Privler végrendeleti végrehajtója, ezen a temetésen igazán széppé tevő közreműködésért 40 koronát juttatott a Dalárdának, amely szíves adományért ezuton fejezi az ki hálás köszönetét.

— **Kivonat az anyakönyvből.** Kunszentmártonban 1914. május 31-től június 6-ig **születtek:** Tasi Ilona, Szírom Etelka. — **Házasságot kötöttek:** Doba Márton és Szaszko Erzsébet. — **Elhaltak:** dr. Sváby Lajos 58 éves, Pásztai Albertné Hegedűs Ilona 21 éves.

Utóhang a csépai választáshoz.

Csépa diktátora.

A Kunszentmártoni Ujság legutóbbi számában foglalkoztunk a csépai jegyzőválasztással és leszögeztük azon tényt, hogy Rosznáky Gézát, Csépanak tizenöt hónapon át helyettes főjegyzőjét Csatár Andor gyógyszerész intrikái akadályozták meg abban, hogy Csépanak főjegyzője legyen. Lapunk leleplezése nagy szenzációt keltett nemcsak a tiszai alsójárásban, hanem az egész vármegyében. Csépa község közönsége nagy felháborodással tárgyalja most is az esetet és legnagyobb sajnálattal vannak eltelve Rosz-

náky iránt, akit már eddig is nem mint helytűst, hanem mint örökös főjegyzőt tiszteltek és becsültek. El is határozták, hogy a jegyzőválasztást megfélembrezzük.

Csépa hangulatáról kiküldött tudósítónk a következőket jelenti:

A jegyzőválasztás.

Elsősorban is a jegyzőválasztásból indulunk ki. Ennek lefolyását múlt számunkban már ismertettük, csak arra akarunk kitérni, hogy magára a választási küzdelemre mennyiben folyt be. Mint uralomra vágyó, zsarnok természetű ember legnagyobb korteskedést vitte véghez s mindenkire, akire lehetett, pressiót gyakorolt. Az, hogy a lakásán éjjel-nappal ittak, még elenyészik amellett, hogy a választókat kedvezmények megtagadásával fenyegette. A Rosznáky választókat azzal félemlítette meg, hogy — mint tüzoltó főparancsnok a takarmány berakodást megtiltja abban az esetben, ha nem Kovácsra, az ő jelöltjére szavaznak. Még az intelligens embereket is meg akarta szerezni céljainak. A kántort azzal igyekezett megnyerni, hogy fizetését 400 koronával fogja felemeltetni az egyházzal abban az esetben, ha Kovácsra szavaz, s ha az egyház nem adná meg a többletet, úgy ő azt sajátjából fogja fizetni. Ennek bebizonyítására mindjárt 50 korona foglalót is akart adni. Palotai Lajosnak Cseh Péter által szintén pénzt akart adni, míg Szűcs Nagy Istvánnál egy hordó sörrel akart célt érni. Ezek és még számtalan más eset mind azt bizonyítja, hogy itt egy tervszerűen előkészített aknamunkát végzett Rosznáky ellen, akire azért haragudott, mert nem akart alattvalója lenni s nem akarta hivatalos állását egy egyén szeszélyeinek kitérni. Talán az fájt neki, hogy Rosznáky kötelességét mindenkor pontosan teljesítette s ő rajta is bemelegítette a hajtanál több, mint 300 koronányi adóhátralékot s ezért nyuzónak nevezte s kortes céljaira ezt is felhasználta. Ezek olyan tények, amelyek önmaguk beszélnék. Kérdezzük meg Csépa bármely lakosát, azok mind egyértelműleg azt mondják, hogy ez tényleg így van.

Miután a jegyzőválasztással kapcsolatban Csátárt, mint igen sokoldalú és érdekes férfit ismertük meg, a köz érdekében érdemes lesz vele társadalmi tevékenységei és megnyilvánulásai szerint foglalkozni.

Csátár, mint politikus.

Tipikus kétszínű alak. Ha br. Eötvös elne, bizonyára róla vette volna a mintát az „Éljen az egyenlőség” című színművéhez. Felfelé demokrata, lefelé arisztokrata. Politikai meggyőződését mindenkor a körülmények szerint változtatja. Ma igen jó munkapárti, holnap azonban a legvéresebb száju szocialista. Mindezt azonban meggyőződésből teszi, mert egyéni érdekei úgy kívánják. Igazi hazafias érzése könnyeket esalt ki belőle akkor, amikor Andrássyt kivezették a Házból, de másnap már az *Igazmondó* előfizetői közé lépett. Igaz, hogy ezen lépésének is voltak előzményei, de ez már nála megszokott dolog. Mint függetlenségű ember az Igazmondót népbolondító lapnak, a lap terjesztőit népbolondítóknak nevezi, s mint nagy Tisza lapra, nem szándékozott előfizetni. De mikor megtudta, hogy a lapot terjesztik, ideiglenes amnéziába esett, megfélemlített 48-as fellegásáról, feltámadt benne a kormány hű embere és sietve rendelte meg a lapot. Különben, mint jó kormánypárti ember (szereti hangoztatni) elveivel összeegyeztethetőnek tartotta azt, hogy annak idején Kövér János 48-as jelöltnek kortes olgálatot teljesítsen. Ezekből láthatjuk, hogy politikai pályán egy nyíl egyenes úthoz hasonlíthatjuk, a szélről se balra, se jobbra nem tér le, persze kivételek a kivételektől. Már pedig — sajnos — kivételek igen gyakran történnek. Mindenesetre nagy karriert emberre vallanak ezek a vonások s nem mondunk nagyot akkor, amikor azt állítjuk, hogy Csépa, egészen egy új üstökös jelent meg, amely nem csupán éjjel, hanem még nappal is világítani akar. Hogy aztán a nagy-világítás akarásból sötétség származik, az nem Csátár Andorra hiba,

hanem Csépara nézve pech. Csak egyet akarunk megjegyezni: az üstökösök igen rövid idő alatt bevégezik pályafutásukat s eltűnnek a nagy mindenségben. Nem akarunk jószok lenni, de azt nyugodtan állíthatjuk, hogy a mi nagy csépai üstökösünkkel, hazánk genialis politikusaival is beigazolódik ez a természeti törvény s rövidesen ő is lefog tűnni a szereplés színpadjáról.

Csátár, mint községi közügyér.

Az országos politika mellett a községi ügyeket sem hanyagolja el. Érvényesüléséhez ez még fágabb teret biztosít, mint az országos politika, amelyet az alábbi esetek is igazolnak. Mint jó politikus először is egy erős pártot szervezett magának *haladó-párt* néven, hogy ezzel magának egy erős biztosítékot szerezzen. És szerzett is. Megkezdődtek az intrikák a volt főjegyző ellen s a haladó-párt, mint Csátár uram erős támasza, a legkíméletlenebb harcot indította meg a községi közgyűléseken. Mint a nép igaz és őszinte barátja, járványkórház és szegényház létesítését teljes erőből ellenezte, mert hát minnek a népek járványkórház, a szegényház pedig felesleges fényűzés, s így a főjegyzőnek nem szándékát akkor megsemmisítette. Bármit is akart a főjegyző a község érdekében, a Csátár által vezényelt haladó-párt mindent leszavazott azon egyszerű oknál fogva, mert a főjegyző akarta. Így nem lehet esodálkozni azon sem, hogy Szvoboda Imre főjegyző, látva tulságos roszakaratot, levonta a konzekventiákat s nyugalomba vonult. A haladó-párt elérte tehát célját, mert egy jóra való és a község ügyeit szíven viselő embert tettek lehetetlenné. Pedig hát Szvobodának s utána Rosznáknak is egyetlen hibája az volt, hogy főelvük a kötelesség pontos teljesítése volt. Mert hát mi köze van egy patikusnak a községi irattárhoz? Hogy merészkedik minden bejelentés és engedély nélkül az akták között keresgélgni? Az a köztisztviselő, aki ezt szó nélkül eltűri, nem érdemes arra, hogy közhivatalt töltsön be, s mivel a két férfiú éppen hivatalából kifolyólag megtiltotta Csátárnak az ilyen és ehhez hasonló eljárást, meg volt az útköző pont, s a hosszas elleneskedések megindultak.

A község érdekében folytatott ténykedéséből is tündökölmi akarás látszik. Vézére is lett a községnek, behálózta a behálózható egyéneket s ezzel munkássága eljutott ahhoz a fényponthoz, hogy Csépa visszafelődés történik. Csépai egyének bevallása szerint a község elmaradottsága Csátár Andor szereplésével van összefüggésben.

Csátár, mint önkéntes tüzoltó.

A tüzoltó főparancsnoki állást is megszerezte magának, mert az külső díszel jár. Már pedig a külső dísz a hű embereknek mindenkor imponál. Mint kellőképpen ki nem alakult egyesületnél saját személyével töltötte be Csépa az összes vezető állásokat. Atya Fiu és Szentlélek egy személyben, vagyis ő a főparancsnok, ő az elnök és pénztáros. A tüzoltóság nivójának emelésével azonban semmit nem törődik. Igaz ugyan, hogy egy alkalommal vastag eret akart vágni a községben 600 koronák irányában, ami olyan községhez mint Csépa, óriási összeget jelent. Mivel azonban terve hajó-törést szenvedett, nemes haragjában csak a címet tartotta meg, tüzet pedig oltson az, akinek olthatnákja van. Hogy a község igazán hasznos intézményt nem respektálja, annak egyedüli oka Csátár személye. Ezért nem alakulhatott ott ki a tüzoltóság s ezért nincs Csépa egyetlen vállalkozó sem a tüzoltói állásokra. Ezért nincs az egyesületnek elnöke, pénztárosa s más egyéb tisztviselője s ezért nem lesz mindaddig, amíg Csátár bitorolja a főparancsnoki tisztelet. Hogy milyenek az állapotok a tüzoltás tekintetében, bármely csépai gyerek tárnyilagosan megmondhatja.

Csátár, mint ember.

Dacára sáppadtságának, nagyon vérmes természetű ember. Rendkívül jó beszélőképessége van s állítólag még soha nem jutott ellentétbe önmagával. Társas életet él, szereti

az embereket is, de csak bizonyos körülmények között. Művész lélek lehet. Jól ért az események megismeréséhez és összebolgálásához s művészi lelke abszolút élvezetnek látja azt, amikor embereket haragít össze egymással. Hogyne, ez az ő műve, már pedig saját műveinek minden ember örül. Nem elég hogy ő haragszik a jegyzőre, de még a segédjét is ráusztatja, pedig az csak hálával tartozhat neki. Vigasztalja azonban Csátár urat az, hogy ez még nem nagy vice, mert legkönnyebb dolog egy fiatal embert félre vezetni. Ilyen és ehhez hasonló kiruccanások után tényleg sikerült neki elérnie azt, hogy nem csupán Csépa, hanem a környéken is eléggé ismert névnek örvend, igaz ugyan, hogy ez csak a külsőségre vonatkozik, mert tartalomról ott, ahol Csátár név szerepel, nem beszélhetünk.

Csátár mint patikus.

Ezt a hivatalát hanyagolja el legjobban, igaz, hogy ez nem is fontos, mert a politika, a községi közügyesség, a tüzoltóparancsnokság stb. mind olyan állások, amelyek mellett a gyógyszerészet csak mellékfogalkozás lehet. De azért itt is vannak megnyilvánulásai, sőt még a rokon szakmákba is beleszagol. Az orvos beszélhetne erről, akinek bő tapasztalatai vannak már ezen a téren. Nagyon fájt neki az, ha olcsó gyógyszereket rendel a betegnek, mert állítólag szerény nézeti szerint sokkal jobban gyógyul meg a beteg attól az orvosságtól, amelyért több pénzt ad ki. Hogy ezt az elvet mennyire fontosnak tartja, kézzel foghatólag be is bizonyította, akkor, amikor az orvos ellen feljelentést tett olcsógyógyszerek rendelése miatt s hogy más gyógyszerért küldi a beteget gyógyszerért. De ennek is meg voltak a maga okai, mert az orvos tanulva a múlt tapasztalatait, nem akarta betegeit kitérni olyan embernek, amelyekben már néhányszor volt részük. De beleavatkozik az orvos magánügyeibe is. Feljeleníti akkor is, amikor az orvos főszolgabírói engedéllyel távol volt. Mindezeket azonnal észreveszi, megtorlásukra azonnal intézkedik, da azt már nem képes észrevenni, hogy ő maga sokszor napokig nincs a gyógyszerért. S most minden szakképzettség nélküli egyének hogy készítsék el a gyógyszert az ő távolléte alatt. Mindenesetre nagyon jellemző esetek ezek s mint gyógyszerész is méltán sorakozhatik Csátár ur többi állásai mellé.

* * *

Kedves Csátár ur! Nem Ön ellen akarunk írni, mert Ön egy sokoldalú férfiú, aki a köz érdekében munkálkodik, hanem Csépa érdekében emeltük fel szavunkat. Nem is tekintjük ezeket hibának, mert Önnek természetéből következik mindaz, a mit ide leírtunk; a mi szempontunkból ezek az egyéniség elfajulásait jelentik, amelyekre orvosságot a világ egyetlen patikájából sem szerezhetünk. Mindenesetre jóakarattal kezeljük a dolgot s éppen ezért engedje meg, hogy néhány őszinte jó tanácsal szolgáljunk.

Az előbb azt mondtuk, hogy Ön sáppadt és mégis vérmes. A sáppadtság rendszeren sárga színnel jár, mi pedig gyűlöljük mindazt, ami sárga. S miután az arc a lélek tükre, a sárgaságból már eleve is következethetünk volna az egyéni természetre. Próbáljon tejkurát használni, ettől erőteljes, piros színt kap, verőfényesnek látja a világot, jönnek az embereket s tud majd alkalmazkodni a közösséghez. A vérmesség egy kissé lelohadt ennek hatására s Ön belekerül a normális körülmények között élő emberek csoportjába.

Szálljon magába és fogadja meg azt a nagy mondást, amit Krisztus Urunk is hangoztatott, hogy „szeresd felebarátodat,” s ekkor mi biztosíthatjuk, hogy önt még Csépa is fogják szeretni. Ami pedig minket illet, egyet kívánunk öntől: lapunkat, a „Kunszentmártoni Ujságot”, amely az ön községének lakosságát védelmezte meg s vette pártfogásába, tisztelje és becsülje. Mint csépai lakostól, ennyit öntől is elvárhatunk.

Kiss Dénes.

CSARNOK.

A takarékoságról.

Irta és felolvasta a Szolnokmegyei Pénzüntézetek tisztviselőinek 1914. május 14-én tartott közgyűlésén:

Kelemen Ferenc.

(Folytatás).

Ámde melyek azok a szükségletek, melyeknek megszorítása után takarékoskodni lehet.

A szükségletek általában kétfélék:

Olyanok, melyek a létfenntartással az ember megélhetésével szorosan összefüggnek s olyanok, melyek csak az élet kellemességé, elviselhetőbbé tételére szolgálnak.

Az elsőket létezésének első pillanatától kezdve ismerte az ember, az utóbbiakat szellemi képességeinek tökéletesítésével, intelligenciájának emelkedésével önön maga teremtette meg.

A megélhetéssel szorosan összefüggő szükségletek közzé számítjuk általában a táplálkozást, a ruházódást, a lakást; az élet könnyebbé, kellemesebbé tételére szolgáló szükségletek közzé pedig a rengeteg sok technikai berendezést, melylyel ma már bennünket az emberi elme csodálatos alkotó képessége ellátott.

Ugyancsak az utóbbiakhoz tartoznak azok a szellemi táplálékok, melyekkel az ember a fejlődés folyamán támadt s lassu tempóban növekedő kulturáhságát elégíti ki: az olvasás, zene, utazás, színház stb.

Míndezek a szükségletek tehát nem elengedhetetlen feltételei a létfenntartásnak, megélhetésnek, hiszen nélkülök évezredek óta élt az emberiség, míg a táplálkozás, ruházódás és lakás szükségleteinek kielégítése nélkül el sem képzelhető az élet.

Csak természetes ezek után, hogy a megélhetéssel szorosan összefüggő szükségletek megszorítása sokkal nehezebb, mint a többieké s hogy éppen ezért a takarékoság gyakorlati megnyilvánulása is legtöbbször az élet kellemesebbé, elviselhetőbbé tételére szolgáló szükségletek megszorítása után elért vagyonszaporulatban jut kifejezésre.

A takarékoság lényege szempontjából nem fontos az, hogy a kétféle szükséglet közül melyiknek a megszorításából áll elő a vagyonszaporulat. Fontos azonban, hogy ez a vagyonszaporítás ne alkalmoszerű, hanem állandó legyen. Tehát nem a szükségleteknek egy bizonyos ideig tartó, hanem rendszeres, huzamosabb időre kiható megszorításával fejezzük csak ki híven a takarékoság fogalmát.

A kifejtett munka és üzemi tevékenység nagyobb mértéke után elért jövedelemtöbblet, nem a takarékoság eredménye.

Ha például valamely munkás, ki eddig napi 8 órát dolgozott s ezért munkanapokon napi 4 koronát keresett ezentúl a napimunkaidőt 2 órával meghosszabbítja, úgy mondjuk munkanapoként bevételeit 1 koronával megnagyobbítja. Még sem lesz ez azonban takarékoságnak minősíthető, ha ez a munkás például az ő napi egy koronás munkabér többletét táplálkozásra, vagy egyéb szükségletekre teljesen felhasználja.

Valamely iparos, ki eddig 2 segéddel dolgozott, kiterjeszti kis ipara üzemét. Két újabb segédet fogad, miáltal termelő képességét s közvetve jövedelmét is fokozza. Itt tehát vagyonszaporulatról is van szó s mégis jelen esetben takarékoságról csak úgy beszélhetünk, ha ez az iparos az üzemi teljesítő-képesség növekedésével járó vagyonszaporulatot saját szükségleteire teljesen fel nem használja, hanem annak egy részét, mint megspórolt vagyont félre rakja. De ha ez az iparos, mondjuk, az eddigi szokásától eltérően ezentúl nem hetenként egyszer, hanem mindennap ellátogat valamely kávéházba, vendéglőbe s ily módon jövedelem többletét is eme legújabbban támadt szükségletére teljesen felhasználja, akkor fenti példában többé szó se lehet a takarékoságról, dacára annak, hogy az alkalmazott munkaerők létszámának emelésével határozott jövedelemtöbblet érettetett el.

Van a takarékoságnak egy érdekes faja, melyet dr. Carl v. Manteuffel „Das Spären»

című munkájában „Technisches Spären»-nak, technikai takarékoságnak nevezett el.

A takarékoság e neménél vagyonszaporulatot nem a szükségletek megszorításával, hanem azok kielégítésére szolgáló eszközök, vagy tárgyak olyan célszerű elrendezésével, vagy beosztásával érünk el, mely mellett a szükségleteknek hasonló mértékű kielégítése kevesebb vagy olcsóbb anyaggal lehetséges.

Egy nagyobb 5 szobás lakást például eddig szobánként külön-külön kályhával melegítettünk fel, miáltal úgy a kályhákra magukra, mint a tüzelő anyagra, rengeteg sokat költöttünk.

Technikailag takarékoskodunk most már, ha fenti lakásunkat központi fűtéssel látjuk el, mely mellett úgy az anyagban, mint a fűtő eszközökben jelentékeny megtakarításhoz érünk el.

Nem szorítottuk meg tehát szükségleteinket, mert nem mondtunk le arról az igényünkről, hogy mind az öt szobát állandóan fűtve lássuk s mégis a központi fűtőkályha beállításával nagyobb mértékben takarékoskodunk.

(Folyt. köv.)

Hirdetések.

Özvegy **SZEGEDY LÁSZLÓNÉNAK** a Kisasszonyhegyen levő

négy hold szőlője

a rajta levő 3 szoba, konyha s borházból álló lakóházzal, istálló, ól stb. melléképületekkel szabad kézből **jutányos** árért eladó. A szőlő bármikor megtekinthető. Bővebb felvilágosítást ad lapunk kiadóhivatala.

**Tavaszi
ujdonságok
női kalapokban**

megérkeztek.

Silberstein T.

divatárusnő Kunszentmárton,
az új zsidó templom mellett.

Átalakításokat gyorsan
és izlésesen készítenek.

Eladó szőlő és bor.

Joó Károly tisztainokai jegyző, Varjasban könt mellett fekvő

3¹/₂ magyar hold termő szőlője egyben, vagy több részben is, könnyű fizetési feltételek mellett eladó. Ugyanott **eladó még 54 hektó 1913. évi termésű zöld-fehér színű bor is.** Érdeklődők tulajdonoshoz forduljanak.

Mosson mindenki

a **BERTA** -féle szabadalmazott, rozsdamentes, automatikus szeleppel ellátott légszivásu **mosókészülékkel**

Előnyei:

A ruhát nem kell dörögölni, mert a légszivás a piszkot a ruhából kiszívja és a ruhát nem pusztítja.

Munkaképessége:

4-szer annyi ruhát moshat mint kézzel, felényi víz, szappannal s erővel.

A készülék ára: K. 6.

A készülék ára hozzávaló fazékkal K. 11.—

mely olcsó, jó és tartósságánál fogva felülmul minden ehhez hasonló más gyártmányt.

Kapható

BERTA GYULA

bádogosmester

Kunszentmárton, Kossuth Lajos-u.

ZOMÁNCZEDÉNY

GYÁRI RAKTÁR.

KISS PÁL

férfi-szabó tudatja, hogy a Király- és Rákócy-ut sarkán levő 309-es számú

háza,

bármiféle üzlethelyiségnek, jó és forgalmas helyen örökáron szabadkézből eladó. Értekezni lehet a tulajdonossal a helyszínén.

Földhaszonbérbeadási
hirdetmény.

Szentes város tulajdonát képező Nagymágoocs község határában lévő józsefszállási birtokból **1400 katasztrális hold szántóföld** az 1914. évi október 1-től 1926. évi szeptember 30-ig terjedő 12 gazdasági évre zárt ajánlat útján haszonbérbe fog adadni.

A birtok 50 katasztrális holdas parcellákra van felosztva. Ajánlat tehető egy parcellára, vagy ennél kisebb vagy nagyobb területre is.

Az egy koronás bélyeggel ellátott, lepecsételt borítékba zárt ajánlat 1914. évi **június hó 20-ik napjának dél-élelőtt 11 órájára Szentes város központi iktató hivatalába adandó be.** Az ajánlatban számmal és betűvel kiírandó a holdanként megígért évi haszonbér.

Ajánlat csakis a gazdasági tanácsnoki hivatalban díjtalanul kapható ajánlati iven tehető.

Bánatpénzül a bérelni szándékoló föld után katasztrális holdanként 5 koronának a városi letétpénztárba történt befizetését igazoló letétpénztári nyugta az ajánlathoz csatolandó.

A részletes haszonbérbeadási feltételek, nemkülönben az ajánlati iven a gazdasági tanácsnoki hivatalban betekintheők, ahol bérelni szándékozók mindegyikből megfelelő számú példányt díjtalanul kaphatnak.

A birtoknak a gazdasági térképen feltüntetett elnevezésére részletes felvilágosítást ad a helyszínen a gazdasági intéző.

Szentes város képviselőtestülete fenntartja magának a beérkezett ajánlatok közötti szabad választás jogát, vagy ha érdekeinek megfelelőnek találja, a beadott összes ajánlatok visszautasításának jogát.

Kelt Szentes város tanácsának 1914. évi június hó 3-án tartott üléséből.

Dr. Mátéffy,
polgármester.

A kézi hajtású készülék ára fazékkal és tálnak használható fedővel együtt — — K. 20.—

Ügyes fiu TANONCNAK felvétetik
Schiffer Jakab Fiai rőfös- és divatáru
kereskedésében.

81 hold föld örökáron
ELADÓ.
Cím a kiadóhivatalban.

Megnyilt **Wolf Dezső**
KÖNYV-, PAPIR-
ÉS IROSZER KERESKE-
DÉSE A GOZFÜRDŐVEL
SZEMBEN.

Tiszta, szép
makulatura papir
csak métermázsa számra lapunk
nyomdájában kapható.

ELADÓ.
esetleg haszonbérbe kiadó a néhai dr. Jóna
Gyula örökösei tulajdonát képező **LAKÓ-
HÁZ**; ugyancsak a fenti tulajdonosok tu-
lajdonát képező és a lakóház mellett fekvő
HÁZTELEK. Értekezni lehet özv. dr. Jóna
Gyuláné urasszonyánál a helyszínen.

Szántó Albertnak

Pusztá-Gyatun 115 m. hold

tanyaföldje

egészben, vagy ennek fele
ELADÓ. 32 hold hereföld nyári, esetleg két ka-
pálása használatra kiadó. Tudakozódni lehet a
helyszínen.

Mérlegjavítással

felszerelt lakatos műhelyemben új mér-
legel készítésével is foglalkozom, így
szakszerűen és pontosan készítem el a hite-
lesítő hivatal által javításba utalt mérlegeket
és súlyokat.

Továbbá a m. kir. debreceni fémipar-
iskolában létesített mérlegtanfolyamot végezve,
erről bizonyítványt nyertem.

Elvállalok százados, tizedes és táblás,
szóval bármilyen rendszerű és szerkezetű
mérlegek és súlyok javítását, ugyszintén le-
épített nagy hídmérlegeknek a helyszínen
való javítását és hitelesítését a leggyorsab-
ban a legjutányosabb árak mellett eszközölöm.

A vidéki közönségnek kényelméről gon-
doskodva, a hozzám vasuton beküldött mér-
leget a helybeli vasutól beszállítom és vissza-
szállítom, melyekért külön díjakat nem szá-
mitok fel, azokat javítva, festve és hitele-
sítve adom fel a helybeli vasut-, vagy gőz-
hajó állomáson, azok 10 napon belül vissza
is lesznek szállítva.

A nagyérdemű közönség becses pártfo-
gását kérve, kiváló tisztelettel

Steinberger Áron

géplakatos-mérlegkészítő.

SZOLNOK, Zsinagóga-u. 553. sz.

Egy PADOLT SZOBA, konyha, speizzel
együtt KIADÓ. Bővebbet **Greif Davidnál**,
Tittel Károly asztalossal szemben.

Egy 5 lóerős tekvő

nyersolaj-motor

Bachrich & Comp-féle, akár ipari, akár gazda-
sági célra, olcsón ELADÓ. Bármikor megte-
kinthető a tulajdonosnál

Koráll Antal

reszelővágógyár, Hódmezővásárhely.

A villanyerőre berendezett reszelővágógyárban
bármilyen elkopott reszelők nagyon olcsó árért
újrajavíthatnak.

Ugyanott 2-3 ügyes fiu tanoncnaK felvétetik.

ORVOSOK

ajánlják, mint legelismertebb köhö s ellen-
szert a **KAISER-féle**

Mell-karamellákat

a Három fenyő védjeggyel.

Milliók használják

Kömgés

ellen. Rekedtség, elnyálkásodás, számarkö-
gés, katarus, gégefájás stb. minden előforduló
hűlés ellen.

6100 köszönő s hálalevél orzosoktól s magá-
nosoktól igazolják a biztos eredményt.

Étvágygerjesztő és legizletesebb bombonok.

Csomagonként 20 és 40 fillér, dobozonként

60 fillérért kapható Kunszentmártonban

LUKÁCS ANDOR és POPOVITS GÁBOR

Tiszaföldváron Goldman Adolf

gyógytárban és minden hazai gyógytárban.

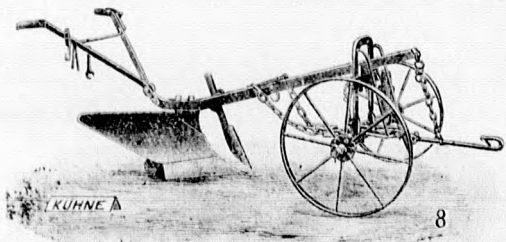
MILKO IGNÁCZ ELSŐRENDŰ ÚRI SZABÓSÁGA
SZOLNOK.

TELEFON 206.

TELEFON 206.

BAROSS- ÉS SZAPÁRY-U. SAROK.

Kerékpárok figyelmét felhívom, hogy a világhírű **ALFA ÉS STYRIA**
kerékpárok egyedárusítását Kunszentmárton területére képviselem, miért ezen gyártmányok
kizárólag nálam
szerezhetők be Tisztelettel **Dévai Jenő.**

Kunszentmárton, Tiszanagyrev, Inoka, Cibakhaza, Kürt, Ugh. Sas, Csépa, Szelevény, Mesterszállás községek gazdaközönségének szives tudomására hozzuk, hogy gyári vállalatunk képviseletét az ottani vidékre

Bozsik János és Tsa uraknak
Kunszentmárton

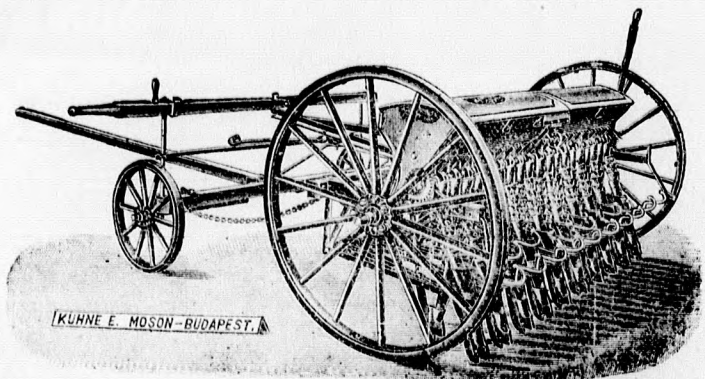
adtuk át és kérjük, hogy bizalommal nevezettekhez fordulni sziveskedjenek. Bozsik János és Tsa összes gyártmányaink
ban nagy raktárt tart, ahol gépeink természetben megtekinthetők.

Ajánljuk **Hungária Drill, Mosoni Drill, Vera II.**
hirneves vetőgépeinket, ekéinket, boronáinkat és egyéb
talajmivelő eszközeinket, kukoricamorzsolóinkat 10-féle
nagyságban, szecs kavágóinkat, répavágóinkat stb. stb.

Benzin és nyersolaj motorok.

Tisztelettel

KÜHNE Mezőgazdasági Gépgyár R.-T.
Moson-Budapest.

Nyomatott a kiadótulajdonos Wolf Dezső könyvnyomdájában Kunszentmárton.